

Η ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ευθύνη αποτελεί μια σύγχρονη έννοια που κερδίζει συνεχώς έδαφος και μεταξύ των ελληνικών επιχειρήσεων καθώς όλο και περισσότερες εταιρείες συνδυάζουν πλέον το κέρδος με την ηθική και περιβαλλοντική πρακτική.

Με τον όρο εταιρική κοινωνική ευθύνη ο ΣΕΒ θεωρεί τη συστηματική, οργανική και εθελοντική «ενσωμάτωση» από τις εταιρείες στην επιχειρηματική τους λειτουργία δραστηριοτήτων με κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτιστική διάσταση, με ουσιαστική συνεισφορά προς το κοινωνικό σύνολο, σε διάδραση με όλους τους συμμετόχους (stakeholders).

Είναι μια συνεχής δέσμευση των επιχειρήσεων να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη και παράλληλα να βελτιώνουν την ποιότητα ζωής του εργατικού δυναμικού και των οικογενειών τους καθώς και της τοπικής κοινότητας και της κοινωνίας γενικότερα.

Ο ορισμός αυτός είναι στενά συνδεδεμένος με την έννοια της «τριπλής προσέγγισης» (triple bottom line approach), σύμφωνα με την οποία για να είναι μία εταιρεία βιώσιμη πρέπει να είναι οικονομικά ασφαλής, να ελαχιστοποιεί τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να δρα λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές προσδοκίες.

Πρακτικά η κοινωνική ευθύνη μιας επιχείρησης σημαίνει όχι μόνο συμμόρφωση προς τη νομοθεσία αλλά μεγαλύτερη έμφαση στην εκπαίδευση και στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, επένδυση στο περιβάλλον και στις σχέσεις με το κοινό με το οποίο συναλλάσσεται. Κατ' επέκταση, σημαίνει μια νέα, σύγχρονη αντίληψη διοίκησης που επηρεάζει άμεσα και καθοριστικά τις βασικές εταιρικές αξίες και αρχές και επαγγέλλεται νέους τρόπους διαχείρισης των αλλαγών που συμβαίνουν στην παγκόσμια κοινωνία με στόχο τη συμφιλίωση της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας.

Η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων διακρίνεται σε εσωτερική και εξωτερική. Η εσωτερική διάσταση αφορά δράσεις που αναπτύσσονται μέσα στην επιχείρηση και αφορούν τη διαχείριση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία και τη διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Η εξωτερική διάσταση αφορά δράσεις που επεκτείνονται πέρα από τα όρια της επιχείρησης, όπως στις τοπικές κοινότητες, στους επιχειρηματικούς εταίρους, στους προμηθευτές, στους πελάτες, στις δημόσιες αρχές και στους μη κυβερνητικούς οργανισμούς.

Όπως επανειλημμένως έχει τονίσει ο ΣΕΒ, η ευθύνη των επιχειρήσεων απέναντι στην κοινωνία δεν σταματάει, και δεν πρέπει να σταματάει, στη δημιουργία εισοδήματος και θέσεων εργασίας. Αντίθε-

τα, πρέπει να αναγνωριστεί εμπράκτως η στενή αλληλέγγυση της επιχείρησης και της κοινωνίας, η απεμπλοκή από την αναζήτηση του βραχυπρόθεσμου κέρδους και η περισσότερη ευαισθησία στις αρχές, στις ανάγκες και στις προσδοκίες όλων όσοι επηρεάζουν την επιχείρηση ή επηρεάζονται από αυτήν. Η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων πρέπει να εντάσσεται σε μια συγκεκριμένη επιχειρηματική στρατηγική με βραχυπρόθεσμο ίσως κόστος αλλά μακροπρόθεσμο όφελος.

Με την υιοθέτηση δράσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης οι επιχειρήσεις αναλαμβάνουν τον κοινωνικό τους ρόλο, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εποχής, με αποτέλεσμα να καρπώνονται τα οφέλη από τις προσπάθειές τους, όπως τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων τους ως επακόλουθο της αύξησης της παραγωγικότητας, την καλύτερη απήχηση σε επενδυτικούς κύκλους, την αύξηση επιχειρηματικών ευκαιριών, την υψηλή ανταγωνιστικότητα, την αύξηση της κερδοφορίας και την ένταξη των επιχειρήσεων σε ειδικούς χρηματιστηριακούς και τραπεζικούς δείκτες αξιολόγησης. Ταυτόχρονα επιτυγχάνουν βελτίωση της εταιρικής τους εικόνας μέσω ενός κοινωνικά υπεύθυνου εται-

Του ΟΔ. ΚΥΡΙΑ-
ΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο κ. Οδυσσέας
Κυριακόπουλος
είναι πρόεδρος του ΣΕΒ.

ρικού προφίλ, επέκταση της φήμης και της πελατείας τους, καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες των πολιτών-καταναλωτών, θετικότερη επίδραση στο περιβάλλον, ασφαλέστερο και ευχάριστο εργασιακό περιβάλλον, ικανοποιημένο και παραγωγικό ανθρώπινο δυναμικό και καλύτερες εργασιακές σχέσεις.

Ο ΣΕΒ υποστηρίζει την ιδέα της προβολής και προαγωγής της έννοιας της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ενστερνιζόμενος τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ανάπτυξη της γνώσης σχετικά με πολιτικές και πρακτικές επάνω στον τομέα αυτόν, καθώς και για ενσωμάτωση και ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών (best practices) μεταξύ των επιχειρήσεων.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ) τυγχάνει της προσοχής της ΕΕ, η οποία και θεσμοθέτησε το Ευρωπαϊκό Πολυμερές Φόρουμ για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (European Multistakeholder Forum on CSR).

Το Πολυμερές Φόρουμ έχει σκοπό την προώθηση της καινοτομίας, της διαφάνειας, της σύγκλισης και της ανταλλαγής καλών πρακτικών και εργαλείων, ενθαρρύνοντας τις επιχειρήσεις και τους άλλους stakeholders (εμπορικές ενώσεις, μη κυβερνητικούς οργανισμούς, επενδυτές και καταναλωτές) να ενσωματώσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις πρακτικές της ΕΚΕ.

Το CSR EMS Forum συνεδριάζει σε πολιτικό επίπεδο (ολομέλεια) σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας, τις κατευθυντήριες γραμμές και την εσωτερική αξιολόγηση της προόδου και σε επίπεδο θεματικών συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης (round tables) για την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας. Το Forum θα πρέπει να παρουσιάσει ως το τέλος του 2004 έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το έργο του και στη συνέχεια εκείνη θα

αξιολογήσει τα αποτελέσματα και θα προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για την περαιτέρω προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ο ΣΕΒ συμμετέχει μέσω της UNICE (Ευρωπαϊκή Οργάνωση Εργοδοτικών και Βιομηχανικών Οργανώσεων) με εκπροσώπους του τόσο στα θεματικά round tables όσο και εκ περιτροπής στο CSR EMS Forum.

Ως γνωστόν, ο ΣΕΒ έχει εντάξει στην αποστολή του (mission statement) τη σύγχρονη έννοια του εταιρικού πολίτη και τη σημασία της κοινωνικής ευαισθησίας για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να διαδραματίσουν έναν ενεργότερο ρόλο απέναντι στις αλλαγές που συμβαίνουν στην παγκόσμια κοινωνία.

Παράλληλα συμμετέχει ως ιδρυτικό μέλος στο Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, που ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 2000 από 13 εταιρείες και τρεις επιχειρηματικούς φορείς με σκοπό την προώθηση της έννοιας της κοινωνικής ευαισθησίας και ευθύνης των επιχειρήσεων και την ευαισθητοποίηση της επιχειρηματικής κοινότητας και τη μεταφορά και διάδοση καινοτόμων προσεγγίσεων και καλών πρακτικών.

Στον ΣΕΒ θεωρούμε ότι η επιτυχής ανάληψη της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σημαίνει πλήρης και ορατή ενστάλαξη της στο πνεύμα της επιχείρησης, από τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τις πολιτικές ως την καθημερινή λήψη των αποφάσεων, ενώ η συνολική επίδοση μιας επιχείρησης αξιολογείται με βάση τη συνδυασμένη συμμετοχή της στην οικονομική ευημερία, στην περιβαλλοντική ποιότητα και στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Αξίζει όμως να τονιστεί ότι δεν υπάρχει μία ενιαία «συνταγή» εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που να ταιριάζει απόλυτα σε κάθε επιχείρηση. Για να είναι επιτυχείς αυτές οι δράσεις πρέπει να αναπτύσσονται εθελοντικά από τις εταιρείες και οι σχετικές ενέργειες να είναι προσαρμοσμένες στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά κάθε επιχείρησης και στις συγκεκριμένες τοπικές συνθήκες, καθώς νομοθετικά καθοριζόμενες υποχρεώσεις θα αλλοίωναν το νόημα και κατ' επέκταση την ουσία της κοινωνικής υπευθυνότητας και θα λειτουργούσαν ανασταλτικά στην επιτυχή πορεία που έχουμε ήδη διανύσει.

Ο επιχειρηματικός κόσμος και η συλλογική του έκφραση μπορεί να συμβάλει στις εξελίξεις και να στηρίξει την κοινωνική συνοχή. Ο ΣΕΒ καλεί όχι μόνο τις εταιρείες-μέλη του αλλά και τον ευρύτερο επιχειρηματικό κόσμο να συμβάλει με συγκεκριμένες ενέργειες προς την κατεύθυνση αυτή. Η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς τα εμπρός για την κατανόηση των αρχών και των πρακτικών βάσει των οποίων οι επιχειρήσεις μπορούν να ανταπεξέλθουν καλύτερα στις υποχρεώσεις τους ως πολιτών και γειτόνων σε έναν κόσμο που αλλάζει ταχύτατα. Η επιχειρηματικότητα δεν υπάρχει ως έννοια αποκομμένη από την κοινωνία. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις είναι αναπόσπαστο τμήμα της κοινωνίας μέσα στην οποία λειτουργούν. ■

